

FÓRUM TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEMLE

NEGYEDÉVENKÉNT MEGJELENŐ TUDOMÁNYOS FOLYÓIRAT
XXVII. évfolyam

Főszerkesztő
CSANDA GÁBOR

A szerkesztőbizottság elnöke
ÖLLÖS LÁSZLÓ

Szerkesztőbizottság

Gyurgyík László (Komárom, Szlovákia), **Hunčík Péter** (Dunaszerdahely, Szlovákia),
LampI Zsuzsanna (Nitra, Szlovákia), **Lanstyák István** (Pozsony, Szlovákia),
Liszka József (Komárom, Szlovákia), **Mészáros András** (Pozsony, Szlovákia),
Simon Attila (Somorja, Szlovákia), **Vajda Barnabás** (Komárom, Szlovákia),
Végh László (Somorja, Szlovákia).

Nemzetközi szerkesztőbizottság

Biró A. Zoltán (Csíkszereda, Románia), **Csergő Zsuzsa** (Kingston, Ontario, Kanada),
Csernicskó István (Beregszász, Ukrajna), **Fedinec Csilla** (Budapest, Magyarország),
Holger Fischer (Hamburg, Németország), **Susan Gal** (Chicago, USA), **Kovács Attila**
(Lendva, Szlovénia), **K. Lengyel Zsolt** (Regensburg, Németország), **Petteri Laihonen**
(Jyväskylä, Finnország), **Laczó Ferenc** (Maastricht, Hollandia), **Szarka László**
(Budapest, Magyarország), **Andrej Tóth** (České Budějovice, Csehország).

Angol fordítás
HARASZTI ILDIKÓ
Korrektúra
RONCZ MELINDA

Lapunk része az Európai Bölcsészettudományi és Társadalomtudományi Index (European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences ERIH Plus) folyóirat-minősítő rendszernek.

Folyóiratunk a CEEOL nemzetközi adatbázis által jegyzett.

Az MTA Történettudományi Bizottsága által elismert teljes értékű publikációs hely.

FÓRUM TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZEMLE

A szerkesztőség címe: Fórum Kisebbségkutató Intézet, Park u. 4., 931 01 Somorja. E-mail: csanda.gabor@foruminst.sk • Kiadja: Fórum Kisebbségkutató Intézet, Somorja. IČO: 34 028 587. Felelős kiadó: Simon Attila igazgató • Nyomdai előkészítés: infopoint Kft. • Nyomta: Adecta, Kft., Csilizradvány • Megjelent a Szlovák Köztársaság Kisebbségi Kulturális Alapja támogatásával • Példányszám: 500 • Ára: 3 € • 2025. december • Nyilvántartási szám: EV 904/08 • ISSN 1335-4361 • Internet: <http://www.forumszemle.eu>

FÓRUM SPOLOČENSKOVEDNÁ REVUE

Adresa redakcie: Fórum inštitút pre výskum menšín, Parková 4, 931 01 Šamorín. E-mail: csanda.gabor@foruminst.sk • Vydavateľ: Fórum inštitút pre výskum menšín, Šamorín. IČO: 34 028 587. Zodpovedný: Attila Simon riaditeľ • Tlačiarenskú prípravu: infopoint s.r.o. • Tlač: Adecta, s.r.o., Čiližská Radvaň • S finančným príspevkom Fondu na podporu kultúry národnostných menšín • Náklad: 500 • Cena: 3 € • december 2025 • Evidenčné číslo: EV 904/08 • ISSN 1335-4361 • Internet: <http://www.forumszemle.eu>

TARTALOM

Tanulmányok

ÖLLÖS LÁSZLÓ

A nemzeti identitás kritikájának veszélye 5

L. JUHÁSZ ILONA

Andrássy Franciska rozsnói emlékjelei az idő sodrában 17

LISZKA JÓZSEF

A kávéfőző asszony. Folklóradalékok a paraszti kávézás története egy aspektusához 47

SAMU ISTVÁN

Nagymagyar térvesztés. A nagymagyar roma identitás átalakulásának, önszerveződésének politikai és társadalmi hatásai 63

JESO ESZTER

A Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasainak tapasztalatai az egyes diaszpóráközösségeknél 87

TEGDES EGYHÁZI DÓRA

A szlovákiai magyar kisebbség szempontjából jelentős települések könyvtári helyzete 2024-ben 111

ORBÁN LÁSZLÓ

Modernizáció, állami beavatkozás a periférián. Ugozca vármegye és Nagyszőlős iparosodása a dualizmus korában 121

GODZSÁK ATTILA

Hogy kerül rovásírás egy török menlevélre? 141

Közlemények

CSERNICSKÓ ISTVÁN

Öt kötet a háborúról 157

Könyvek

BERTALAN OLEKSZANDR

Fedinec Csilla: Ukrajna, nacionalizmus, kisebbségek. Etnopolitika és parlamenti képviselet Gorbacsov utolsó éveitől a második Trump-korszakig 169

SZABÓ L. DÁVID

Molnár-Kovács Zsófia: A dualizmus kori magyar középiskolai történelemtankönyvek Európa-képe 171

JEZSÓ EMIL

Polgár Anikó–Keserű József–Lőrincz Gábor–H. Nagy Péter (szerk.):
Didicisse fideliter artes – Köszöntő kötet Szabó András tiszteletére 173

CSEHY ZOLTÁN

Galeotto Marzio: De doctrina promiscua. Critical edition with Introduction and Notes by Enikő Békés 176

BEKE OTTÓ

Baka L. Patrik: Múlthasadás. Bevezetés a magyar alternatív történelmi regény olvasásába 178

LISZKA JÓZSEF

Balázs Livia: Népi próza a Rábaközben 180

Számunk szerzői 184